

Republika Srbija
Tužilaštvo za ratne zločine

MEMORANDUM O RAZUMEVANJU I UNAPREĐENJU
UZAJAMNE NEPRISILNE POMOĆI U SLUČAJEVIMA
ISTRAŽIVANJA I PROCESUIRANJA VEZANIM ZA RATNE ZLOČINE,
ZLOČINE PROTIV ČOVEČNOSTI I GENOCID,
IZMEĐU TUŽILAŠTVA ZA RATNE ZLOČINE REPUBLIKE SRBIJE
I ODELJENJA ZA ZLOČINE PROTIV ČOVEČNOSTI I RATNE ZLOČINE
MINISTARSTVA PRAVDE KANADE

Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije (TRZ) i Odeljenje za zločine protiv čovečnosti i ratne zločine Ministarstva pravde Kanade (MPK) u daljem tekstu „učesnici“,

Imajući u vidu da su i Republika Srbija i Kanada ratifikovale Rimski statut Međunarodnog krivičnog suda,

Te da je u zajedničkom interesu i Republici Srbiji i Kanadi kažnjavanje izvršilaca krivičnih dela ratnih zločina, zločina protiv čovečnosti i genocida (u daljem tekstu „ratni zločini“),

Te da će se za potrebe ovog Memoranduma o razumevanju izraz „ratni zločini“ odnositi na ona krivična dela opšte poznata kao ratni zločini, zločini protiv čovečnosti i genocid kako pojedinačno tako i zajedno,

Došli su do sledećeg sporazuma:

Oblast saradnje

1. Ovaj Memorandum o razumevanju („Memorandum“) odnosi se samo na pomoć koju Učesnici mogu pružiti upotrebom neprisilnih mera.
2. Učesnici će, na zahtev, a i u skladu sa odredbama ovog Memoranduma, pružiti

jedan drugom pomoć najvećeg obima u slučajevima istraživanja i procesuiranja ratnih zločina, poštujući istovremeno zakone svojih zemalja.

3. Za potrebe ovog Memoranduma, termin „pomoć“ podrazumeva:

a) obezbeđivanje i razmenu informacija, izveštaja, dokumenata i zapisa, te posebno svake informacije, izveštaja ili dokumenata i zapisa koji su relevantni za istraživanje i procesuiranje ratnih zločina, uključujući izjave osumnjičenih i drugih lica;

b) obezbeđivanje informacija o identitetu i mestima boravka mogućih svedoka, kao i lokacijama objekata i mesta koji su relevantni za istraživanje i procesuiranje ratnih zločina;

c) pružanje pomoći pri ugovaranju i obavljanju razgovora sa potencijalnim svedocima, pregledu objekata ili obilasku i pregledu mesta relevantnih za istraživanje i procesuiranje izvršilaca ratnih zločina u skladu sa zakonima učesnika;

d) razmenu informacija u vezi sa zakonima, uključujući u to obezbeđivanje primeraka bitnih zakonskih propisa u oblasti krivičnog prava i drugim bliskim oblastima, kada je to potrebno za istraživanje i procesuiranje ratnih zločina, takođe vršiti edukaciju i obuke radi upoznavanja sa sistemom rada i pozitivnim propisima zemalja učesnica, kada je to potrebno ili u vezi sa istraživanjem i procesuiranjem ratnih zločina;

e) razmenu pravnih analiza u oblasti krivičnog prava i drugim oblastima vezanim za ratne zločine, kada se to zatraži.

Komunikacija

4. Učesnici će u cilju ostvarenja optimalnih uslova za saradnju, slati i primati Zahteve za pomoć (u daljem tekstu „Zahtevi“) zasnovane na ovom Memorandumu. Takvi Zahtevi će sadržati imena javnih tužilaca ili pravnika zaduženih za određeni Zahtev, te adrese, brojeve telefona tokom radnog vremena i druge informacije koje bi mogle olakšati neposrednu komunikaciju.

5. a) Učesnici će, prenositi i primati sve Zahteve koji su predmet ovog „Memoranduma“ i odgovore putem svojih za to ovlašćenih organa. Svaki od učesnika će ovlastiti određeni organ za implementaciju ovog „Memoranduma“ u ime učesnika i to:

(I) U ime TRZ: Tužilac za ratne zločine Republike Srbije ili drugo lice;

(II) Za MPK: Direktor Odeljenja za zločine protiv čovečnosti i ratne zločine

Ministarstva pravde Kanade ili drugo lice;

b) Svaki od učesnika može da, putem pisanog obaveštenja, drugom učesniku, u svakom trenutku promeni organ koji je ovlastio.

Provođenje zahteva

6. Učesnik od koga se zahteva pomoć odmah će udovoljiti Zahtevu učesnika koji zahteva pomoć u skladu sa svojim zakonima i – ukoliko to nije zabranjeno njegovim zakonima – na način koji je naveo učesnik koji zahteva pomoć.

7. Učesnik od koga se zahteva pomoć može zatražiti dodatne informacije, ako je to potrebno da bi se pomoć odobrila.

Odbijanje ili odgađanje pomoći

8. Učesnik od koga se zahteva pomoć može odbiti da udovolji Zahtevu ako bi izvršenje Zahteva:

(I) štetilo suverenitetu, bezbednosti, javnom redu ili sličnom bitnom javnom interesu države učesnika od koga se zahteva pomoć;

(II) ugrožavalo bezbednost bilo kojeg lica;

(III) bilo u suprotnosti sa zakoniskim i drugim propisima države učesnice.

9. Učesnik od koga se zahteva pomoć može odgoditi provođenje Zahteva ukoliko bi to prouzrokovalo ometanje istrage ili krivičnog gonjenja u državi učesnika od koga se pomoć zahteva.

10. Pre nego što odbije ili odgodi izvršenje Zahteva, učesnik od koga se zahteva pomoć razmotriće odobrenje pomoći pod uslovima koji se smatraju potrebnim. Ako učesnik koji zahteva pomoć prihvati saradnju pod tim uslovima, moraće se tih uslova i pridržavati.

11. Pre nego što odbije ili odgodi izvršenje Zahteva ili dela Zahteva, učesnik od koga se zahteva pomoć obavestiće učesnika koji zahteva pomoć – pismenim putem, u roku od 30 dana od dana dobijanja Zahteva – o razlozima odbijanja ili odgađanja.

12. Ukoliko udovoljavanje Zahtevu ne spada u njegovu nadležnost, učesnik od koga zahteva pomoć odmah će pismenim putem o tome obavestiti učesnika koji zahteva pomoć.

Lica, objekti i mesta

13. Učesnik od koga se zahteva pomoć preduzeće sve prihvatljive i efikasne mere u sklopu vlastitih pravnih nadležnosti da ustanovi identitet i mesto boravka potencijalnih svedoka, te lokaciju objekata i mesta od interesa navedenih u Zahtevu.

14. Učesnik od koga se zahteva pomoć preduzeće sve prihvatljive i efikasne mere da organizuje i omogući razgovore sa potencijalnim svedocima čije je mesto boravka na teritoriji države od koje se zahteva pomoć.

15. Učesnik od koga se zahteva pomoć preduzeće sve prihvatljive i efikasne mere da organizuje i omogući pregled objekata, te obilazak i pregled mesta od interesa na teritoriji države od koje se zahteva pomoć, u skladu sa propisima države učesnice od koje se zahteva pomoć.

Informacije, izveštaji, dokumenti i zapisi

16. U provođenju Zahteva učesnik od koga se zahteva pomoć pribaviće primerke informacija, izveštaja, dokumenata i zapisa vladinih odeljenja i službi, koji su dostupni javnosti.

17. U provođenju Zahteva učesnik od koga se zahteva pomoć može pribaviti informacije, izveštaje, dokumente i zapise vladinih odeljenja i službi, koji inače nisu dostupni javnosti, u istoj meri i pod istim uslovima pod kojima bi oni bili dostupni njegovim vlastitim policijskim i pravosudnim organima. Primerci informacija, izveštaja, dokumenata i zapisa vladinih odeljenja i službi biće pribavljeni samo uz dozvolu tih vladinih odeljenja i službi, a u potpunoj saglasnosti sa načinom na koji vlada učesnika od koga se zahteva pomoć reguliše zaštitu ličnih podataka o licima čiji se identitet može utvrditi.

18. Ukoliko to nije zabranjeno zakonom države učesnika od koga se zahteva pomoć, učesnik koji zahteva pomoć može u svom Zahtevu zatražiti da učesnik od koga se zahteva pomoć pribavi:

a) originalne izveštaje, dokumente i zapise;

b) overene kopije izveštaja, dokumenata i zapisa; ili

c) izveštaje, dokumente i zapise, propraćene overom koja inače potrebna da bi oni bili prihvatljivi u sudovima države učesnika koji zahteva pomoć, u skladu sa njenim domaćim zakonima i pravnom regulativom.

19. Učesnik koji zahteva pomoć vratiće originalne izveštaje, dokumente i zapise na

pismeno traženje učesnika od koga se zahteva pomoć ili u najkraćem mogućem roku nakon toga.

20. Pod uslovom da učesnik od koga se zahteva pomoć na to pristane, učesnik koji zahteva pomoć može odgoditi vraćanje bilo kog zatraženog originalnog izveštaja, dokumenata ili zapisa, ukoliko je to vitalno za potrebe istraživanja i procesuiranja ratnih zločina.

Oblik i sadržaj zahteva za pomoć

21. Učesnici će Zahtev za pomoć sačiniti u pisanoj formi. U hitnim slučajevima učesnik može da postavi Zahtev usmeno, s tim što će to u roku od 24 časa potvrditi pismenim putem, osim ako učesnik kome je Zahtev upućen ne odobri drugačije.

22. U svim slučajevima u Zahtevu će biti navedeno sledeće:

- a) nadležni organ koji provodi istragu ili postupak na koji se Zahtev odnosi;
- b) priroda istrage ili postupka, uključujući pregled činjeničnog stanja i primerak relevantnih poglavlja primenjivih pozitivnih zakona;
- c) svrha Zahteva i priroda zatražene pomoći;
- d) stepen tajnosti koja se zahteva i razlozi za to;
- e) opis sadržaja informacije ili druge vrste pomoći koja se zahteva; i
- f) vremenski rok u kome bi trebalo da se udovolji Zahtevu.

23. Kada je to moguće i ukoliko je potrebno, učesnici će obezbediti da Zahtevi sadrže i sledeće:

- a) identitet, državljanstvo i mesto boravka osobe ili lica koja poseduju informacije od značaja za istraživanje i procesuiranje ili su i same predmet istraživanja i procesuiranja;
- b) spisak pitanja koja će biti postavljena licu ili licima sa kojima će biti razgovarano;
- c) detalji bilo koje posebne procedure ili traženja, koje učesnik koji zahteva pomoć želi da se primene i razlozi za to;
- d) bilo koja druga informacija koja može pomoći u provođenju Zahteva; i

e) informacija o kompenzaciji i nadoknadi troškova.

24. Učesnici će obezbediti da svaki od Zahteva bude praćen prevodom na jedan od zvaničnih jezika učesnika kome se zahtev upućuje.

Poverljivost

25. Nakon dogovora sa učesnikom koji zahteva pomoć, učesnik od koga se zahteva pomoć može zatražiti da izvesne informacije, izveštaji, dokumenti, zapisi i predmeti, ili izvori informacija, dokumenata, zapisa ili priloženih predmeta, budu čuvani u tajnosti ili da budu otkriveni ili upotrebljeni samo pod uslovima koji se navedu. Učesnik koji zahteva pomoć prihvatiće navedene uslove.

26. Učesnik koji zahteva pomoć može zatražiti od učesnika od koga se zahteva pomoć da Zahtev, sadržaji Zahteva, prateći dokumenti, činjenica da je ovakva pomoć pružena, te bilo koja druga akcija vezana za Zahtev, budu držani u tajnosti. Ako Zahtev ne može da bude proveden bez narušavanja poverljivosti, učesnik od koga se zahteva pomoć obavestiće o tome učesnika koji zahteva pomoć, koji će zatim odrediti da li Zahtev ipak treba da bude proveden.

Ograničenje upotrebe

27. Učesnik koji zahteva pomoć neće otkriti, niti upotrebiti informacije, izveštaje, dokumente ili zapise koje mu je, po Zahtevu, pribavio učesnik od koga se zahteva pomoć, u druge svrhe osim onih koje su navedene u Zahtevu, ako za to nema prethodnu pismenu saglasnost učesnika od koga se zahteva pomoć.

28. Učesnik od koga se zahteva pomoć neće upotrebiti nijednu informaciju stečenu na osnovu Zahteva ili na osnovu rezultata aktivnosti preduzetih da bi se Zahtevu udovoljilo za unapređenje vlastitih istražnih aktivnosti, ako za to nema prethodnu pismenu saglasnost učesnika koji zahteva pomoć.

29. Nakon konsultacija sa učesnikom koji zahteva pomoć, učesnik od koga se zahteva pomoć može zatražiti da informacije, izveštaji, dokumenti ili zapisi koje je on pribavio po Zahtevu učesnika koji zahteva pomoć ili izvori takvih informacija ili dokaza budu upotrebljeni samo pod uslovima koji se navedu.

30. Ovaj Memorandum neće isključiti upotrebu ili otkrivanje informacija, izveštaja, dokumenata ili zapisa koje je učesnik koji zahteva pomoć pribavio od učesnika od kojeg se zahteva pomoć, na osnovu Zahteva, ili postojanje samog Zahteva, u slučajevima kada je to neophodno po zakonima kojima su određena pravila rada sudova ili upravnih sudova u državi učesnika koji zahteva pomoć. Učesnik koji zahteva pomoć unapred će pismenim putem izvestiti učesnika od koga se zahteva

pomoć o ovoj mogućnosti ili predloženoj upotrebi ili otkrivanju.

Drugi oblici pomoći

31. Ovaj Memorandum neće uticati na obaveze koje proizilaze iz već postojećih sporazuma, niti na bilo koji već postojeći dogovor među učesnicima.

Troškovi

32. Učesnik od koga se zahteva pomoć podmirivaće troškove provođenja.

33. Ako postane očigledno da provođenje Zahteva podrazumeva troškove posebne prirode, učesnici će se konsultovati da utvrde uslove pod kojima zahtevana pomoć može biti obezbeđena.

Konsultacije

34. Na traženje bilo kojeg učesnika, učesnici će se odmah konsultovati o tumačenju i provođenju ovog Memoranduma, bilo u opštem smislu ili u vezi sa pojedinim Zahtevom. Sve teškoće koje bi mogle prosteći iz Memoranduma biće rešene konsultacijama i pregovaranjem učesnika.

Završne odredbe, stupanje na snagu i okončanje

35. Ovaj Memorandum počinje da se primenjuje nakon što ga potpišu oba učesnika.

36. Ovaj Memorandum će se odnositi na svaki Zahtev postavljen nakon početka njegove primene, čak i ako se pomoć koja se njime traži odnosi na ratne zločine koji su prethodili početku primene ovog Memoranduma.

37. Učesnici mogu dopunjavati ovaj Memorandum na osnovu uzajamne pismene saglasnosti.

38. Na osnovu zahteva ili 5 godina nakon početka primene ovog Memoranduma, učesnici će se sastati da preispitaju njegovu primenu, izuzev ako obaveste u pismenoj formi jedan drugoga da takvo ocenjivanje nije potrebno.

39. Bilo koji od učesnika može da raskine ovaj Memorandum putem pisanog obaveštenja, drugom učesniku, 3 meseca pre raskida.

Potpisan u dva primerka u _____ dana 18.02.2010. godine, na srpskom, engleskom i francuskom jeziku, a svaka je verzija jednako valjana.

*ZA TUŽILAŠTVO
ZA RATNE ZLOČINE
REPUBLIKE SRBIJE*

Vladimir Vukčević

*ZA ODELJENJE ZA ZLOČINE PROTIV
ČOVEČNOSTI I RATNE ZLOČINE
MINISTARSTVA PRAVDE KANADE*

Teri Bajtner